



PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2016)0454

ES kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veikslių planas

2016 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES veikslių plano siekiant sustabdyti neteisėtą prekybą laukiniais augalais ir gyvūnais (2016/2076(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „ES kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veikslių planas“ (COM(2016)0087),
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl nusikaltimų laukinei gamtai¹,
- atsižvelgdamas į Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvenciją (CITES), kuri ES įgyvendinta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą ir Komisijos reglamentu (EB) Nr. 865/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97 įgyvendinimo taisykles,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 6 d. Tarybos sprendimą (ES) 2015/451 dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES)²,
- atsižvelgdamas į 2003 m. Jungtinių Tautų Konvenciją prieš korupciją,
- atsižvelgdamas į 2000 m. Jungtinių Tautų Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą,
- atsižvelgdamas į Biologinės įvairovės konvenciją ir Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvenciją (Berno konvenciją),
- atsižvelgdamas į 2016 m. Jungtinių Tautų Narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro (UNODC) nusikaltimų laukinei gamtai pasaulyje ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 30 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją Nr. 69/314 dėl kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais,
- atsižvelgdamas į JT aplinkos asamblėjos rezoliuciją Nr. 2/14 dėl neteisėtos prekybos

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0031.

² OL L 75, 2015 3 19, p. 1.

laukiniais augalais ir gyvūnais bei jų produktais,

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų 2015–2030 m. darnaus vystymosi tikslus (DVT),
- atsižvelgdamas į kovos su nusikaltimais laukinei gamtai tarptautinį konsorciumą (angl. ICCWC), kuris apima CITES, Interpolą, UNODC, Pasaulio banką ir Pasaulio muitinių organizaciją,
- atsižvelgdamas į per 2014 m. Londono konferenciją dėl neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais pasirašytą deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 2016 m. Bakingamo Rūmų deklaraciją dėl neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais prevencijos transporto sektoriuje,
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 995/2010, kuriuo nustatomos veiklos vykdytojų, pateikiančių rinkai medieną ir medienos produktus, pareigos¹, ir į Komisijos pateiktą jo įgyvendinimo ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1005/2008, nustatantį Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti²,
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 605/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1185/2003 dėl ryklių pelekų pašalinimo laivuose³ ir 2009 m. kovo 5 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 206/2009⁴, pagal kurį leidžiama importuoti 20 kg žuvų produktų asmeninio vartojimo tikslais,
- atsižvelgdamas į Tarybos reglamentu (EB) Nr. 768/2005 įsteigtos Europos žuvininkystės kontrolės agentūros svarbą kovojant su neteisėta vandens gyvūnų žvejyba ir pardavimu,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę⁵,
- atsižvelgdamas į 1999 m. kovo 29 d. Tarybos direktyvą 1999/22/EB dėl laukinių gyvūnų laikymo zoologijos soduose⁶,
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos⁷,
- atsižvelgdamas į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos⁸,

¹ OL L 295, 2010 11 12, p. 23.

² OL L 286, 2008 10 29, p. 1.

³ OL L 181, 2013 6 29, p. 1.

⁴ OL L 77, 2009 3 24, p. 1.

⁵ OL L 328, 2008 12 6, p. 28.

⁶ OL L 94, 1999 4 9, p. 24.

⁷ OL L 20, 2010 1 26, p. 7.

⁸ OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

- atsižvelgdamas į Parlamento Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto teminio skyriaus 2016 m. kovo mėn. paskelbtą tyrimą „Nusikaltimai laukinei gamtai“,
 - atsižvelgdamas į tinklą „Natura 2000“, į kurį įtraukti pagrindiniai retų ir nykstančių rūšių veisimosi ir poilsio plotai ir kai kurių retų rūšių gamtinės buveinės, kurios saugomos kaip vertingos gamtinės buveinės,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. ES kovos su nusikaltimais gamtai veiksmų (EFFACE) tyrimų projekto ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 12 d. Tarybos išvadas dėl kovos su terorizmo finansavimu,
 - atsižvelgdamas į 2003 m. kovo 4 d. Jungtinių Tautų Nusikaltimų prevencijos ir baudžiamosios justicijos komisijos generalinio sekretoriaus pranešimą „Neteisėta prekyba saugomų rūšių laukiniais augalais ir gyvūnais ir neteisėta prieiga prie genetinių išteklių“,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 20 d. Tarybos išvadas dėl ES kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veiksmų plano,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. Jungtinių Tautų aplinkos programos (UNEP) ir Interpolo skubiai atliktą vertinimą „Nusikaltimų aplinkai suklestėjimas“,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir Vystymosi komiteto, Tarptautinės prekybos komiteto, Žuvininkystės komiteto bei Teisės reikalų komiteto nuomones (A8-0303/2016),
- A. kadangi neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais yra organizuotas tarptautinis nusikaltimas, vertinamas maždaug 20 mlrd. EUR per metus, kuris pastaraisiais metais išaugo visame pasaulyje ir tapo viena iš didžiausių ir pelningiausių tarptautinio organizuoto nusikalstamumo rūšių; kadangi neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais finansuoja kitų formų sunkų ir organizuotą nusikalstamumą ir yra glaudžiai su juo susijusi;
 - B. kadangi biologinės įvairovės mažėjimo pasaulyje mastas yra didžiulis, atsižvelgiant į tai, kad tai laikoma šeštąja masinio rūšių nykimo banga;
 - C. kadangi dėl žemės naudojimo pokyčių, netausaus gamtos išteklių naudojimo, taršos ir klimato kaitos pasaulio biologinei įvairovei ir ekosistemos paslaugoms iškilo grėsmė; kadangi, visų pirma, daug nykstančių rūšių susiduria su didesniais sunkumais nei anksčiau dėl sparčios urbanizacijos, buveinių nykimo ir neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais;
 - D. kadangi neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais turi didžiulį neigiamų pasekmių bioįvairovei, esamoms ekosistemoms, kilmės šalių gamtos paveldui, gamtos ištekliams ir gyvūnų rūšių išsaugojimui;
 - E. kadangi neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais kelia rimtą ir vis didėjančią grėsmę pasauliniam saugumui, politiniam stabilumui, ekonomikos plėtrai, pragyvenimo šaltiniams ir teisinės valstybės principams, jai reikia taikyti strateginį suderintą ES

- požiūrį, įtraukiant visus susijusius veikėjus;
- F. kadangi neteisėtos prekybos nykstančiomis augalų ir gyvūnų rūšimis ir iš jų pagamintais produktais sustabdymas yra itin svarbus, kad būtų galima įgyvendinti JT nustatytus tvaraus vystymosi tikslus;
 - G. kadangi CITES yra labai svarbus nuo 1975 m. galiojantis tarptautinis susitarimas, į kurį įtraukta 35 000 gyvūnų ir augalų rūšių ir kurį pasirašė 183 šalys (įskaitant visas ES valstybes nares ir nuo 2015 m. – pačią ES);
 - H. kadangi prekybos ir vystymosi politika, be kita ko, turėtų būti naudojama kaip priemonė siekiant padidinti pagarbą žmogaus teisėms, gyvūnų gerovę ir aplinkos apsaugą;
 - I. kadangi pasitelkus ES keitimosi informacija apie neteisėtą prekybą laukiniais gyvūnais ir augalais platformą EU-TWIX nuo 2005 m. vykdoma neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais stebėseną, sukūrus konfiskuotų augalų ir gyvūnų duomenų bazę ir Europos šalių pareigūnų tarpusavio komunikacijos kanalus;
 - J. kadangi informuotumo ir politinės valios stoka yra pagrindinės veiksmingos kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais kliūtys;
 - K. kadangi ES 2015–2020 m. saugumo darbotvarkėje nusikaltimai laukinei gamtai laikomi organizuoto nusikalstamumo forma, su kuria turi būti kovojama ES lygiu, apsvarstant galimybę taikyti griežtesnes baudžiamąsias sankcijas visoje ES, peržiūrėjus esamus teisės aktus dėl nusikaltimų aplinkai;
 - L. kadangi 2015 m. gegužės mėn. įvykdyta operacija COBRA III buvo didžiausia iki šiol koordinuota tarptautinė teisėsaugos kovos su neteisėta prekyba nykstančiomis rūšimis operacija, per kurią sulaikyta 139 asmenų ir konfiskuota daugiau kaip 247 produktų, įskaitant dramblio kaulą, vaistinius augalus, raganosių ragus, skujuočius, raudonmedį, vėžlius ir daug kitų augalų ir gyvūnų egzempliorių;
 - M. kadangi neteisėtų laukinės gamtos produktų paklausa paskirties rinkose skatina korupciją visoje neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais tiekimo grandinėje;
 - N. kadangi ES yra svarbi neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais paskirties rinka ir tranzito maršrutas, o taip pat prekybos tam tikrų Europoje nykstančių rūšių laukiniais augalais ir gyvūnais šaltinis;
 - O. kadangi 2013 m. balandžio mėn. JT Nusikaltimų prevencijos ir baudžiamosios justicijos komisijos rezoliucijoje, kurią 2013 m. liepos 25 d. patvirtino JT Ekonominė ir socialinė taryba, Jungtinių Tautų „valstybės narės raginamos neteisėtą prekybą saugomomis rūšimis, kai dalyvauja organizuoto nusikalstamumo grupuotės, laikyti sunkiu nusikaltimu“ ir jį traktuoti taip pat, kaip prekybą žmonėmis ir prekybą narkotikais;

Bendrosios pastabos

- 1. palankiai vertina Komisijos kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veiksmų planą, kuriame pabrėžiamas poreikis imtis suderintų veiksmų siekiant šalinti neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais priežastis, veiksmingai taikyti ir įgyvendinti galiojančias taisykles ir stiprinti pasaulinį kilmės, tranzito ir paskirties šalių bendradarbiavimą;

2. ragina Komisiją, valstybes nares, Europos išorės veikslių tarnybą ir ES agentūras Europolą ir Eurojustą pripažinti, kad nusikaltimai laukinei gamtai yra didelė ir auganti grėsmė, ir dėl to kuo skubiausiai imtis politinių sprendimų; pabrėžia visų politikos sričių, įskaitant prekybą, vystymąsi, užsienio reikalus, taip pat teisingumą ir vidaus reikalus, visapusiško ir koordinuoto požiūrio svarbą;
3. pabrėžia, jog siekiant įgyvendinti veikslių planą, būtina nustatyti ir skirti atitinkamus finansinius ir žmogiškuosius išteklius; pabrėžia, kad ES biudžete ir nacionaliniuose biudžetuose reikia numatyti pakankamus finansinius išteklius veiksmingam šio plano įgyvendinimui užtikrinti;
4. pripažįsta veikslių plano svarbą, tačiau pabrėžia, kad nepakankamai atsižvelgiama į vandens gyvūnų rūšis;
5. primygtinai reikalauja laiku įgyvendinti visas veikslių plano dalis, atspindint neatidėliotiną poreikį sustabdyti neteisėtus ir netaisius veiksmus ir neleisti rūšims toliau nykti; ragina Komisiją kasmet teikti Parlamentui ir Tarybai rašytines įgyvendinimo ataskaitas ir sukurti nuolat atnaujinamą išsamų stebėsenos ir vertinimo mechanizmą pažangai įvertinti, įskaitant veiksmus, kurių imasi valstybės narės;
6. ragina Komisiją ir valstybes nares veiksmingiau padidinti tikslinių rūšių buveinių apsaugą ir pabrėžia, kad turėtų būti užtikrinta stipresnė rajonų, priskiriamų prie pažeidžiamų jūrų ekosistemų, ekologiniu arba biologiniu požiūriu svarbių jūrų rajonų, ir tinklo „Natura 2000“ teritorijų apsauga;
7. ragina Komisiją įsteigti Neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais koordinatoriaus biurą pagal kovos su prekyba žmonėmis modelį, kad būtų galima užtikrinti bendras įvairių Komisijos tarnybų ir valstybių narių pastangas;
8. primena Komisijai, kad daug vandens gyvūnų rūšių taip pat gresia išnykimas, o nuo to nukentės daugelio ekosistemų tvarumas;
9. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau plėtoti mokslinius tyrimus, susijusius su technologiniais žvejybos įrankių patobulinimais, siekiant išvengti priegaudos, atsižvelgiant į tai, kad tam tikrų rūšių gyvūnams, įskaitant vėžlius, grėsmę kelia ir priegauda, ir neteisėta prekyba laukiniais gyvūnais;

Neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais prevencija ir pagrindinių jos priežasčių šalinimas

10. ragina ES, trečiąsias valstybes, suinteresuotuosius subjektus ir pilietinę visuomenę surengti tam tikrą skaičių tikslinių ir koordinuojamų informuotumo didinimo kampanijų, kurių tikslas būtų mažinti su neteisėta prekyba laukinių augalų ir gyvūnų produktais susijusią paklausą užtikrinus realius ir ilgalaikius individualaus ir kolektyvinio elgesio pokyčius; pripažįsta, kad pilietinės visuomenės organizacijos gali atlikti svarbų vaidmenį, padėdamos įgyvendinti veikslių planą;
11. ragina ES remti iniciatyvas, kuriomis skatinama alternatyvių tautių pragyvenimo šaltinių arti laukinės gamtos įsikūrusiose kaimo bendruomenėse plėtra ir kuriomis didinama vietoje gaunama nauda iš gamtos išsaugojimo priemonių, mažinami žmogaus ir laukinės gamtos konfliktai ir skatinama žiūrėti į laukinę gamtą kaip į vertingą bendruomenės pajamų šaltinį; mano, kad tokios iniciatyvos, kai jų imamasi konsultuojantis su atitinkamomis bendruomenėmis, padidins paramą gamtos

išsaugojimui ir prisidės prie laukinių gyvūnų populiacijų ir jų buveinių atkūrimo, išsaugojimo ir tausaus valdymo;

12. pabrėžia, kad laukinių gyvūnų ir augalų apsauga turi būti esminis ES skurdo mažinimo pasaulyje strategijų elementas ir ragina veiksmus, kurie padeda vietos bendruomenėms gauti tiesioginės naudos iš dalyvavimo laukinės gamtos apsaugos veikloje, įtraukti į įvairius bendradarbiavimo susitarimus, dėl kurių deramasi su trečiosiomis šalimis;
13. primena Komisijai, kad nuo neteisėtos prekybos vandens gyvūnais taip pat nukenčia pakrančių bendruomenių ekonominis vystymasis ir mūsų vandenų aplinkos tinkamumas;
14. ragina ES skubiai spręsti korupcijos problemą ir tarptautinių valdymo priemonių trūkumus visoje neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais grandinėje; ragina ES ir jos valstybes nares pradėti dialogą su šalimis partnerėmis pasitelkus Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją (UNCAC) ir kitus forumus siekiant spręsti problemą kilmės, tranzito ir paskirties rinkose; ragina visas valstybes nares visapusiškai laikytis Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją nuostatų ir veiksmingai ją įgyvendinti; palankiai vertina tarptautinį kovos su korupcija išipareigojimą pagal 2015 m. liepos mėn. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucijos 69/314 10 straipsnį;
15. pripažįsta, kad reikia teikti paramą, gaires ir mokymus kilmės, tranzito ir paskirties šalių institucijoms joms atliekant tyrimus, įgyvendinant nuostatas ir vykdant teismo procedūras vietos, regiono ir nacionaliniu lygmenimis; pabrėžia poreikį veiksmingai koordinuoti šias pastangas tarp visų šiame darbe dalyvaujančių agentūrų; ragina ES remti keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais ir sudaryti sąlygas specializuotos įrangos ir ekspertinių žinių teikimui, kai jų prireikia;
16. atkreipia dėmesį į 2016 m. birželio 20 d. Tarybos išvadas dėl ES kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veiksmų plano, kuriuose pripažįstama, kad nusikaltimai laukinei gamtai yra didelė ir auganti grėsmė biologinei įvairovei ir aplinkai, taip pat visuotiniam saugumui, įstatymo viršenybei, žmogaus teisėms ir darniam vystymuisi; labai apgailestauja dėl to, kad trūksta aiškių valstybių narių išipareigojimų; pabrėžia, kad valstybės narės atlieka lemiamą vaidmenį visapusiškai ir darniai įgyvendinant veiksmų planą nacionaliniu lygmeniu ir užtikrinant, kad būtų pasiekti plane nustatyti tikslai;
17. primygtinai ragina šalių tiekėjų vyriausybes: i) pagerinti teisinės valstybės principo taikymą ir sukurti veiksmingas atgrasomąsias priemones stiprinant baudžiamosios veikos tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir nuteisimą; ii) priimti griežtesnius įstatymus, pagal kuriuos neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais būtų laikoma „sunki nusikaltimu“, kuriai reikia skirti tiek pat dėmesio ir svarbos kiek ir kitų formų tarptautiniam organizuotam nusikalstamumui; iii) skirti daugiau išteklių kovai su nusikaltimais, susijusiems su laukiniais augalais ir gyvūnais, visų pirma siekiant stiprinti prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais teisės aktų vykdymą, prekybos kontrolę, stebėseną, susekimą ir konfiskavimą muitinėse; iv) vykdyti visiško korupcijos netoleravimo politiką;

Veiksmingesnio įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimas

18. ragina valstybes nares parengti kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veiksmų planus, kuriuose būtų nurodyta įgyvendinimo politika ir nuobaudos,

ir skelbti informaciją apie konfiskuotus produktus ir už nusikaltimus laukinei gamtai sulaikytus asmenis ir ja keistis, kad būtų galima užtikrinti nuoseklumą ir suderintą požiūrį tarp valstybių narių; remia mechanizmo, kuris padėtų reguliariai teikti duomenis ir atnaujinti informaciją apie konfiskuotus produktus ir sulaikytus asmenis valstybėse narėse ir keistis gerąja patirtimi, sukūrimą;

19. pabrėžia, kad svarbu visapusiškai įgyvendinti ES prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais reglamentus ir užtikrinti jų vykdymą;
20. siūlo nustatyti pakankamai griežtas baudas už neteisėtą prekybą laukiniais augalais ir gyvūnais, ypač pažeidžiamų jūrų ekosistemų rajonuose ar tinklo „Natura 2000“ teritorijose, kad jos atgrasytų galimus pažeidėjus;
21. primygtinai ragina valstybes nares užtikrinti, kad teisėsaugos institucijos, prokuratūros ir nacionalinės teisminės institucijos būtų aprūpintos pakankamais finansiniais ir žmogiškaisiais ištekliais ir turėtų atitinkamą kompetenciją kovoti su nusikaltimais laukinei gamtai; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų visoms atitinkamoms agentūroms ir institucijoms mokyti ir jų informuotumui didinti;
22. palankiai vertina Europos Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktų įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo tinklo (IMPEL), Europos aplinkos prokurorų tinklo (ENPE), ES aplinkos teisėjų forumo (EUFJE) ir policijos pareigūnų, specialiai kovojančių su nusikaltimais aplinkai, tinklo (EnviCrimeNet) pastangas;
23. atkreipia dėmesį į tai, kad neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais įtraukta į ES 2015–2020 m. saugumo darbotvarkę – taip pripažįstama, kad neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais kelia grėsmę biologinei įvairovei kilmės regionuose, tvariam vystymuisi ir regionų stabilumui;
24. siūlo, kad valstybės narės pajamas iš baudų už neteisėtą prekybą investuotų į laukinės augalijos ir gyvūnijos apsaugą ir išsaugojimą;
25. ragina imtis esminių permainų renkant su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais susijusią žvalgybos informaciją, priimant šios srities teisės aktus, užtikrinant jų vykdymą ir kovojant su korupcija valstybėse narėse ir kitose paskirties ir tranzito šalyse; todėl ragina Komisiją itin daug dėmesio skirti administravimo ir stebėsenos aspektams, susijusiems su tarptautinių standartų neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais srityje taikymu;
26. pabrėžia, kad, siekiant išvengti nusikalstamų neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais tinklų „migracijos“, ypač svarbu suderinti politiką ir teisinės sistemas, taikomas su laukiniais augalais ir gyvūnais susijusiems nusikaltimams;
27. pabrėžia, kad reikalingas geresnis įstaigų tarpusavio bendradarbiavimas ir veiksmingas ir laiku atliekamas dalijimasis duomenimis tarp nacionalinio ir ES lygmens įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo įstaigų; ragina sukurti strateginius tiek ES, tiek valstybių narių lygmens vykdymo užtikrinimo tinklus, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tokiam bendradarbiavimui ir jį pagerinti; ragina valstybes nares įsteigti kovos su nusikaltimais laukinei gamtai skyrius, siekiant palengvinti nuostatų įgyvendinimą įvairiose įstaigose;
28. ragina valstybes nares nuolat tiekti Europolui susijusią žvalgybos informaciją ir duomenis; primygtinai ragina Europolą į kitą ES sunkių formų ir organizuoto

nusikalstamumo grėsmių įvertinimą (SOCTA) įtraukti ir nusikaltimus laukinei gamtai; ragina įsteigti specialų Europolo kovos su nusikaltimais laukinei gamtai skyrių, kuriam būtų priskirti tarptautiniai įgaliojimai ir atsakomybės sritys ir kuris būtų aprūpintas pakankamais finansiniais ir žmogiškaisiais ištekliais, kad būtų galima centralizuotai rinkti ir analizuoti informaciją ir koordinuoti vykdymo užtikrinimo strategijas ir tyrimus;

29. ragina Komisiją remti sistemą „EU-TWIX“ kaip pasitvirtinusią ir gerai veikiančią priemonę, kuria naudodamosi valstybės narės gali dalytis duomenimis ir informacija, ir užtikrinti ilgalaikius finansinius įsipareigojimus šiai sistemai; laikosi nuomonės, kad pilietinės visuomenės organizacijos gali atlikti svarbų vaidmenį stebint, kaip vykdomi teisės aktai, ir pranešant apie su laukiniais augalais ir gyvūnais susijusius nusikaltimus; ragina ES ir valstybes nars toliau bendradarbiauti siekiant paremti tokią NVO veiklą;
30. atkreipia dėmesį į nusikaltimų laukinei gamtai ir kitų organizuoto nusikalstamumo formų, įskaitant pinigų plovimą, taip pat kovotojų ir teroristų grupuočių finansavimo sąsajas, ir mano, kad prioritetas turėtų būti kova su neteisėtais finansiniais srautais; ragina ES ir valstybes nars naudotis visomis atitinkamomis priemonėmis, įskaitant bendradarbiavimą su finansiniu sektoriumi, ir stebėti naujai atsiradusių finansinių priemonių ir praktikų, susijusių su ta veikla, poveikį ir atlikti jo tyrimus;
31. ragina valstybes nars visapusiškai įgyvendinti Direktyvos 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę nuostatas ir nustatyti tinkamus sankcijų už nusikaltimus laukinei gamtai dydžius; yra susirūpinęs dėl to, kad kai kurios valstybės narės dar iki galo neįgyvendino direktyvos ir ragina Komisiją įvertinti jos, ypač su baudomis susijusių nuostatų, įgyvendinimą kiekvienoje valstybėje narėje ir pateikti rekomendacijų; ragina Komisiją per ES saugumo darbotvarkėje numatytą laikotarpį atlikti Direktyvos 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę peržiūrą, ypač jos veiksmingumo kovojant su nusikaltimais laukinei gamtai požiūriu, ir pateikti pasiūlymą dėl atitinkamo jos persvarstymo; ragina Komisiją imtis priemonių siekiant nustatyti ir įgyvendinti minimalias bendrąsias taisykles dėl nusikalstamų veikų ir su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais susijusių sankcijų apibrėžimo pagal SESV 83 straipsnio 1 dalį dėl ypač sunkių nusikaltimų, turinčių tarpvalstybinį pobūdį;
32. mano, kad muitinės aspektas turėtų būti labiau pabrėžtas veiksmų plane tiek bendradarbiavimo su šalimis partnerėmis, tiek geresnio ir veiksmingesnio įgyvendinimo Sąjungoje atžvilgiu; todėl laukia, kad Komisija parengtų 2016 m. dabartinės ES teisinės sistemos įgyvendinimo ir vykdymo peržiūrą, ir prašo, kad į šią peržiūrą būtų įtrauktas muitinės procedūrų vertinimas;
33. primygtinai ragina valstybes nars veiksmingai įgyvendinti JT Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą (UNTOC) ir jos laikytis, nes tai yra tarptautinių veiksmų ir savitarpio teisinės pagalbos pagrindas ir pagrindinė priemonė siekiant bendro požiūrio į kovą su nusikaltimais laukinei gamtai; šiomis aplinkybėmis labai apgailestauja dėl to, kad vienuolika valstybių narių dar nėra įgyvendinusios UNTOC; ragina šias valstybes nars kuo greičiau konvenciją įgyvendinti;
34. mano, kad į kovos su nusikaltimais laukinei gamtai priemonės turi būti įtrauktos nuoseklios, veiksmingos ir atgrasančios baudžiamosios sankcijos; primygtinai ragina valstybes nars laikyti neteisėtą prekybą laukiniais augalais ir gyvūnais sunkiu nusikaltimu, kaip nustatyta UNTOC 2 straipsnio b punkte;

35. pripažįsta, kad valstybių narių teisminėms institucijoms ir prokurorams reikėtų pateikti baudžiamojo persekiojimo ir nuosprendžių priėmimo gaires, o įvežimo į ES punktuose dirbantiems muitinės ir vykdymą užtikrinantiems pareigūnams – surengti mokymus; siūlo UNEP Pasaulinę teisėjų programą ir Ekologiškos muitinės iniciatyvą laikyti pavyzdiniais modeliais;
36. ragina Komisiją, atitinkamas ES agentūras ir valstybes nares pripažinti neteisėtos internetinės prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais mastą ir stiprinti gebėjimus kovos su nusikaltimais aplinkai ir muitinės skyriuose, koordinuoti veiksmus su kovos su kibernetiniais nusikaltimais skyriais ir bendradarbiauti su pilietinės visuomenės organizacijomis, siekiant užtikrinti specialių tarptautinių kovos su kibernetiniais nusikaltimais padalinių paramos kanalus;
37. ragina valstybes nares ir Komisiją bendradarbiauti su socialinės žiniasklaidos platformų, paieškos sistemų ir e. prekybos platformų operatoriais neteisėtos internetinės prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais klausimu; ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti kontrolės priemones ir plėtoti politikos strategijas, kuriomis būtų kovojama su galima neteisėta veikla internete; šiuo atžvilgiu ragina Komisiją parengti gaires, kaip spręsti internetinių nusikaltimų laukinei gamtai problemą ES lygmeniu;
38. ragina ES ir valstybių narių vykdymo užtikrinimo subjektus nustatyti ir stebėti kitų formų sunkaus ir organizuoto nusikalstamumo, pvz., prekybos žmonėmis, modelius, siekiant paremti prevencinę veiklą ir neteisėtų veiksmų tiekimo grandinėje tyrimus, kai kovojama su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais, pavyzdžiui, įtartinus krovinius ir finansinius sandorius;
39. dėkoja, kad ES pirmą kartą kaip CITES šalis dalyvavo 17-oje JT BKK konvencijos šalių konferencijoje ir tuo, kad ES ir valstybės narės rodo tvirtą ryžtą ir teikia didelę finansinę pagalbą CITES;
40. palankiai vertina UNEP ekspertų atliekamos peržiūros procesą, kuriuo siekiama sukurti visuotinai priimtą nusikaltimo aplinkai apibrėžtį; šiuo atžvilgiu pažymi, kad teisinis skirtumas tarp įvairių rūšių nusikaltimų aplinkai kartais neaiškus, o tai gali sumažinti veiksmingo patraukimo baudžiamajon atsakomybėn ir baudimo galimybes;

Visuotinės partnerystės stiprinimas

41. ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviau plėtoti dialogą ir bendradarbiavimą su neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais tiekimo grandinės kilmės, tranzito ir paskirties šalimis ir teikti joms techninę pagalbą ir diplomatinę paramą; mano, kad ES turi imtis veiksmų tarptautiniu lygmeniu siekdama padėti trečiosioms šalims kovoti su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais ir turi padėti toliau tobulinti atitinkamas teises sistemas dvišaliais ir daugiašaliais susitarimais;
42. pabrėžia, kad paplitusi korupcija, instituciniai trūkumai, valstybės pažeidžiamumas, netinkamas valdymas ir menkos bausmės už nusikaltimus laukinei gamtai yra pagrindiniai uždaviniai, kuriuos reikia spręsti, jei su tarpvalstybine neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais siekiama kovoti veiksmingai; primygtinai ragina ES remti besivystančias šalis joms dedant pastangas sumažinti brakonieravimo paskatas gerinant ekonomines galimybes ir skatinant gerą valdymą bei teisinę valstybę;
43. ragina ES institucijas, valstybes nares ir visas suinteresuotas valstybes sistemingiau tirti

neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais ir regioninių konfliktų ar terorizmo sąsajas;

44. ragina Komisiją ir valstybes nares, kaip kovos su neteisėta prekyba laukine fauna ir flora veiksmų plano dalį, įsteigti patikos fondą arba sukurti panašią priemonę, remiantis persvarstyto Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 187 straipsniu, siekiant apsaugoti saugomas teritorijas ir kovoti su neteisėta prekyba laukine fauna ir flora bei brakonieravimu;
45. ragina ES didinti per vystomojo bendradarbiavimo priemonę ir Europos plėtros fondą (EPF) teikiamą finansinę ir techninę paramą siekiant padėti besivystančioms šalims, ypač neturinčioms pakankamai išteklių, kad būtų užtikrintas teisės aktų vykdymas ir kontrabandininkai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn, įgyvendinti nacionalinius laukinių augalų ir gyvūnų reglamentus pagal CITES rekomendacijas;
46. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę pagal partnerystės priemonę finansuoti iniciatyvas, kuriomis siekiama sumažinti nelegalių laukinių augalų ir gyvūnų produktų paklausą pagrindinėse rinkose, atsižvelgiant į veiksmų plano 1-ąjį prioritetą; pabrėžia, kad pilietinės visuomenės įtraukimas į stebėsenos struktūras pagal ES prekybos susitarimų prekybos ir darnaus vystymosi skyrius gali būti labai naudingas šiuo atžvilgiu;
47. pabrėžia, kad atsižvelgiant į ES ir Kinijos strateginę partnerystę svarbu spręsti jautrų klausimą, susijusį su laukinių augalų ir gyvūnų produktų, tokių kaip dramblio kaulas, raganosių ragai ir tigrų kaulai, didėjančia pakausa, nes dėl jos kyla tikras pavojus minėtų rūšių išsaugojimui ir biologinei įvairovei apskritai;
48. ragina Komisiją į visus ES prekybos susitarimus ir derybas įtraukti privalomus ir vykdytinus darnaus vystymosi skyrius, ypatingą dėmesį skiriant neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais sustabdymui visuose ekonomikos sektoriuose, ir ragina Komisiją įtraukti šių nuostatų analizę į savo įgyvendinimo ataskaitas; ragina Komisiją pabrėžti CITES įgyvendinimą ir kovos su nusikaltimais laukinei gamtai priemonės taikant bendrąją lengvatinių muitų tarifų sistemą BLS+;
49. pažymi, kad korupcija yra viena iš pagrindinių sąlygų ir veiksnių, skatinančių neteisėtą prekybą laukiniais augalais ir gyvūnais bei jų produktais; teigiamai vertina Komisijos įsipareigojimą, prisiimtą strategijoje „Prekyba visiems“, į visus būsimus prekybos susitarimus įtraukti plataus užmojo kovos su korupcijos nuostatas, skirtas kovoti tiek su korupcijos, tiek su neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais tiesioginiu ir netiesioginiu poveikiu; todėl prašo Komisijos didžiausią dėmesį skirti administravimo ir stebėsenos aspektams, susijusiems su tarptautinių neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais standartų taikymu;
50. ragina ES, remiantis PPO sistema, išnagrinėti, kaip pasaulinė prekyba ir aplinkos apsaugos sistemos gali geriau vieną kitą papildyti, visų pirma atsižvelgiant į dedamas pastangas stengiantis sustiprinti PPO ir daugiašalių aplinkos apsaugos susitarimų suderinamumą, taip pat atsižvelgiant į prekybos lengvinimo susitarimą, kuris atveria naujas galimybes bendradarbiavimui tarp muitinės tarnybų ir už laukinę augaliją ir gyvūniją bei prekybą atsakingų pareigūnų, ypač besivystančiose šalyse; mano, kad turėtų būti išnagrinėtos papildomos PPO ir CITES bendradarbiavimo galimybės, visų pirma kalbant apie techninės pagalbos teikimą besivystančių šalių pareigūnams ir jų pajėgumų stiprinimą prekybos ir aplinkos apsaugos srityje;

51. pabrėžia labai svarbų tarptautinio visų vykdymo užtikrinimo grandinės organizacijų bendradarbiavimo vaidmenį; ragina ES ir valstybes nares toliau remti Kovos su nusikaltimais laukinei gamtai tarptautinį konsorciumą (ICCWC); džiaugiasi be kokia papildoma parama, įskaitant finansinių išteklių ir specialistų ekspertinių žinių teikimą, kuria siekiama padėti vyriausybėms stiprinti pajėgumus, skatinti keitimąsi informacija ir žvalgybos duomenimis ir padėti ICCWC nariams užtikrinti įgyvendinimą ir atitiktį; ragina Komisiją naudotis ICCWC rodikliais siekiant įvertinti ES trečiosioms šalims kovai su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais teikiamo finansavimo efektyvumą ir lengviau atlikti vienodą ir patikimą vystymosi finansavimo vertinimą;
52. palankiai vertina tarptautines teisės aktų vykdymo užtikrinimo operacijas, pvz., operaciją COBRA III, kurias vykdant konfiskuota daug neteisėtų laukinės gamtos produktų ir sulaikyti neteisėtą prekybą vykde asmenys, taip pat užtikrintas geresnis visuomenės supratimas, kad neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais yra sunkus organizuotas nusikaltimas;
53. ragina valstybes nares didinti CITES biudžetą, kad organizacija galėtų plėsti savo stebėjimo veiklą ir rūšių nustatymo veiklą; šiuo atžvilgiu apgailestauja dėl to, kad šešios valstybės narės dar neatliko visų 1992–2015 m. mokėjimų CITES;
54. taip pat palankiai vertina tai, kad ES veiksmų planas labai padeda siekti darnaus vystymosi tikslų, nustatytų pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., dėl kurios Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio susitikime 2015 m. rugsėjo mėn. susitarė valstybių vadovai;

ES kaip paskirties rinka, kilmės ir tranzito punktas

55. pažymi, kad CITES, ES medienos reglamentas ir ES NNN žvejybos reguliavimo sistema yra svarbios priemonės, kuriomis reglamentuojama tarptautinė prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais; vis dėlto yra susirūpinęs dėl nepakankamo jų įgyvendinimo ir vykdymo ir ragina valstybes nares dėti daugiau bendrų ir koordinuotų pastangų veiksmingam šių teisės aktų įgyvendinimui ir vykdymui užtikrinti; be to, yra susirūpinęs dėl dabartinės reglamentavimo sistemos spragų, susijusių su rūšimis ir veikėjais; todėl ragina ES persvarstyti esamą teisinę sistemą siekiant ją papildyti draudimu tiekti ir pateikti rinkai, pervežti, įsigyti ir turėti trečiojoje šalyje neteisėtai gautų arba parduotų laukinių augalų ar gyvūnų; mano, kad tokie teisės aktai padėtų suderinti esamą ES sistemą ir kad jo tarptautinis poveikis galėtų atlikti pagrindinį vaidmenį mažinant pasaulinę neteisėtą prekybą laukiniais augalais ir gyvūnais; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti teisinį tikrumą teisėta prekyba užsiimantiems subjektams, tokiuose teisės aktuose turi būti numatytas visiškas skaidrumas bet kokių draudimų prekiauti tam tikromis rūšimis dėl neteisėto jų statuso trečiojoje šalyje atžvilgiu;
56. pabrėžia, kad trofėjų medžioklė prisidėjo prie didelio masto į CITES I ir II priedus įtrauktų nykstančių rūšių populiacijų sumažėjimo ir primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti, kad turi būti vadovaujama atsargumo principu, kalbant apie tų rūšių, kurios saugomos pagal ES prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais reglamentus, gyvūnų medžioklės trofėjų importą, taip pat remti tolesnį ES teisinių nuostatų, kuriomis reglamentuojamas medžioklės trofėjų importas į ES valstybes nares, griežtinimą ir reikalauti visų rūšių, įtrauktų į Reglamento (EB) Nr. 338/97 B priedo sąrašą, gyvūnų trofėjų importo leidimų;

57. palankiai vertina 2016 m. Bakingamo Rūmų deklaraciją, kurią pasirašiusios oro linijos, transportavimo įmonės, uostų operatoriai, muitinės, tarpvyriausybines organizacijos ir išsaugojimo labdaros fondai įsipareigojo kelti transporto sektoriaus standartus, ypač daug dėmesio skiriant įmonių ir organizacijų visame pasaulyje tarpusavio dalijimuisi informacija, darbuotojų mokymui, technologiniams patobulinimams ir dalijimuisi ištekliais; ragina visas šalis visapusiškai įgyvendinti deklaracijos įsipareigojimus; ragina valstybes nars skatinti savanoriškus įsipareigojimus, panašius į Bakingamo Rūmų deklaraciją, kitose srityse, ypač finansų ir e. prekybos sektoriuose;
58. ragina Europos lygmeniu nedelsiant visiškai uždrausti prekybą dramblio kaulu, jo eksportą arba reeksportą į Europos Sąjungą ar iš jos, įskaitant iki konvencijos pasirašymo sukauptą dramblio kaulą ir raganosių ragus; ragina parengti mechanizmą, kurį taikant būtų galima įvertinti panašaus pobūdžio ribojamųjų priemonių būtinumą kitoms nykstančioms rūšims;
59. pažymi, kad ES reguliavimas, kuriuo siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir neregamentuojamai (NNN) žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, turi poveikio, tačiau primygtinai tvirtina, kad įgyvendinimas turėtų būti patikimesnis, siekiant užtikrinti, kad jokia neteisėtai sužvejota žuvis nepatektų į Europos rinką; siūlo, kad ES valstybės narės nuosekliau ir veiksmingiau tikrintų laimikio dokumentaciją (sužvejoto kiekio sertifikatus) ir krovinius (ypač tų šalių, kurios laikomos didelės rizikos šalimis, laivų), siekiant užtikrinti, kad žuvis būtų teisėtai sužvejota;
60. pabrėžia, kad svarbus privačiojo sektoriaus dalyvavimas kovoje su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais taikant saviregulavimo ir įmonių socialinės atsakomybės priemones; mano, kad vykdant teisėtą ir tvarią prekybą (komercinę ar nekomercinę) tiekimo grandinės atsekamumas yra būtinas; pabrėžia tarptautinio masto ir viešojo bei privačiojo sektorių bendradarbiavimo ir koordinavimo būtinybę ir ragina ES sustiprinti esamas kontrolės priemones, įskaitant atsekamumo mechanizmų naudojimą; mano, kad transporto sektorius turėtų atlikti lemiamą vaidmenį, pvz., įdiegus ankstyvo grėsmės išaiškinimo sistemą; atkreipia dėmesį į tai, kokį svarbų vaidmenį šioje srityje gali atlikti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės;
61. ragina valstybes nars, be patikrinimų sienos kirtimo punktuose, kuriuos reikalaujama atlikti pagal Reglamentą (EB) Nr. 338/97, taip pat vykdyti atitikties stebėseną šalies viduje, t. y. reguliariai tikrinti prekiautojus ir leidimų turėtojus, pvz., naminių gyvūnų parduotuves, veisėjus, mokslinių tyrimų centrus ir veislynus, taip pat prekiautojus mados, meno, medicinos ir maitinimo sektoriuose, kuriuose gali būti naudojami neteisėti augalai ar gyvūnų dalys;
62. ragina valstybes nars užtikrinti, kad būtų nedelsiant konfiskuojami visi sulaikyti egzemplioriai, o sulaikytai ar konfiskuotai gyvai egzemplioriais būtų rūpinamasi ir jie būtų apgyvendinami gyvūnų gelbėjimo centruose, pritaikytuose atitinkamoms rūšims; ragina Komisiją teikti rekomendacijas siekiant užtikrinti, kad visi valstybių narių naudojami laukinių gyvūnų gelbėjimo centrai būtų tinkamo lygio; bet to, ragina ES ir valstybes nars užtikrinti tinkamą gyvūnų gelbėjimo centrų finansavimą;
63. ragina valstybes nars priimti nacionalinius planus dėl gyvų konfiskuotų egzempliorių pagal CITES konferencijos rezoliucijos (Conf. 10.7, Rev. CoP15) 3 priedą; pabrėžia, kad valstybės narės turėtų pranešti apie visus gyvus konfiskuotus egzempliorius EU-TWIX platformoje, kad turėtų būti skelbiamos metinės suvestinės ataskaitos ir kad valstybės narės turėtų užtikrinti, kad į teisėsaugos pareigūnų mokymus būtų įtrauktos

gyvų gyvūnų gerovės ir saugumo nuostatos; ragina ES ir valstybes nares teikti pakankamą finansinę paramą laukinių gyvūnų gelbėjimo centrams;

64. ragina valstybes nares apsvarstyti galimybes įdiegti rūšių, kurių gyvūnus galima laikyti, sąrašų sistemas, pagal kurias egzotinių rūšių gyvūnai būtų objektyviai vertinami, laikantis mokslinių kriterijų, ir nustatoma, ar saugu ir tinkama jais prekiauti ir juos laikyti kaip augintinius;

o

o o

65. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.